

SZERETET

VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

Szerkeszti és kiadja: Török Imre esperes.

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik havonként Kisujszálláson.

Előfizetési ára: egy évre helyben
2 pengő, vidéken 2 pengő 40 fillér.
Egyes példány ára: 24 fillér.

Kisujszállás, 1931 szeptember hó.

Kis ujságom e számát, amelynek megjelenése bizony késett, részint balatoni napjaim, részint a debreceni napok miatt: majdnem egész terjedelmében a kies Balaton partján irogattam. Predikáltam, irogattam: így pihentem. Balatonmelléki lelkésztársaimnak is küldök egynéhány példányt, így látogatom meg őket, ha már amugy nem tehettem. Nekem emlékem lesz minden betű, amit ott irtam, másoknak legyen kedves üdvözet és jó tanulság!

Imádság,

amelyet a debreceni Nagytemplomban mondtam 1931. aug 28-án, mint püspökhelyettes — az egyházkerületi gyűlés megnyitásakor.

Jegyzet. Különböző ünnepélyes alkalomokra van hivatkozás az imádságban. Ugyanezen időben volt t. i. a ref. lelkészek országos konferenciája. Több száz ref. lelkész volt jelen, lelkésznék, lelkészcsaládok. Külföldi lelkészek is érkeztek Debrecenbe Svájc-ból. Ugyancsak presbyterek országos értekezlete is tartatott, több ezer résztvevővel. Az egyházkerületi gyűlés kapcsolatában volt „papszentelés“ is (Mi lelkészavatásnak szeretjük nevezni!), amidőn 36 ifju lelkész térdelt a Nagytemplom hosszú vánkosán, kiket a püspök, esperesek, egyházkerületi tanácsbírák kézfőretétellel áldottak meg s bocsátottak ki a szent szolgálatra. Az alkalmat még ünnepélyesebbé tette az a körülmény, hogy püspökünknek D. dr. Baltazár

Dezsőnek, 20 éves püspöki jubileuma alkalmából Magyarország kormányzója a legnagyobb magyar kitüntetést, az első-osztályu érdemkeresztet adományozta. Gyönyörű volt az ünnep. Látványnak is szép püspöki fekete selyem diszében a püspök, válláról átvette a széles zöld szalag s mellén az érmek, melyek közül egyiknek alapszine: piros, a másiké fehér. Nemzetünk szinei.

Az ünnepélyes alkalom minden országos lapban leírva, az üdvözlő beszédek, püspökünk hatalmas felelete mindenikben olvasható. Nekem nincs terem kis ujságomban, hogy mind ezeket közreadjam.

Imádságom imé:

„Csudálatos tanácsu, hatalmas Isten, örökkévalóságnak Atyja, békesség Fejedelme! Az ős próféta szavával szólunk Hozzád ez ősi helyen, hol száz esztendő óta Tiéd a dicséret.

Hálákat adunk Neket életünkért, napjainkért; örökkévalóságodból adsz részt ezekben minékünk, — s áldásaidért, amelyekben az esztendő, a napok folyamán részeltetsz bennünket méltatlan létünkre.

Hálákat adunk e szentelt falakért, amelyeket nemcsak mi látunk most itt szemünkkel, hanem ezrek és ezrek látnak a lelkükkel a föld kerekiségén, akik széllyel messze lakoznak a tengernek szélén. A magyar református Sion szívének legközepe ez!

Hálát adunk a fejedelmi harang zugásáért, mely ma is egybegyűjte itt minket; melyet ki egyszer hallott, hallja azt a zengést a sirjában is. Nagymagasságban lengő harang Rólad prédikál, ki egykor magasra emelted, erőssé tetted és tisztaértelművé a te anyaszentegyházadat, olyanná mint a magasban lévő, nemes ércü, messze zengő fejedelmi harang.

Általad lett a mult, Te intézed a jelen történeteit s kezdedben a jövő, nagy Isten!

Földi király trónját döntögették itt nyolc évtizede nagymerész elődök, kiknek az életök is nem volt drága a hazáért. És ime évtizedek multán itt állt e templomban szined előtt reszkető szívvvel a király és a királyné asszony, mikor valóságban is megdőlt a trónjuk. Óh mert, mint a filiszteusok nagy bálványá, minden hatalmasság is, leomlik Te előtted, Jehova-Isten, Te változatlan minden változás felett!

Teáltalad van, hogy e széles nagy egyházvidék rendei összegyűltünk most, hogy dolgaidd felől értekeznenk. Hozzád könyörgünk, csudálatos Tanácsu, tanácsért.

A Vének itt vannak s a Timótheusok szép serege is; ezek, hogy térdet hajtsanak Előtted, azok, hogy közöljék a kegyelmet. Elmennek aztán az elküldöttek, hogy tanítsanak minden népeket, megkeresztelvén őket... Elmennek, hogy felvegyék az igát, mely gyönyörűsége s a keresztet, mely hidunk és botunk, átvezető-támogató, az örökkévalóság felé.

Vezérek, tanácsosok vannak itt minden részéből kis hazánknak. Mindeneknek szemei, Uram! Tereád néznek.

Ünnepi kürtöt is zendithetünk Előtted, óh örökkévaló, ki a Te választott szolgálóknak, kit egyebek fölött, szolgálóid fölött elsővé magasztaltál fel, — két évtizedet engedté el-töltenie a Te szolgálatodban. Örömünk ün-

nepli őt, hogy erőhöz erőt, sikerhez sikert s áldáshoz áldásokat adtál neki a te anyaszentegyházadért.

Te állítottad őt, Atyánk! a kősziklán épült Háznak fokára, hogy nézvén mindig, mint őrtálló, vigyázó, a Sarkcsillagot, ki az Ur-Krisztus: megvédje, ami rábízott. Mert, bizony eljött az eső, az árvíz, eljöttek a szelek, s megütözköztek a Házban. Takard be oltalmaddal a Te Házadat s a Te vigyázó szolgálódat.

Szívünkben sok-sok aggodás lakik: próbáltatik golgotás nemzetünk is.

A Hadak utja, a milliom csillagból öszszerótt Tejut, meg-megvonaglik — úgy tetszik nekünk. Mintha halványulna a Göncöl-szekér; s leszakadóban voln' a Kaszáscsillag. Óh légy velünk. Árpád népének Istene! Nyujts felénk védő kart. Te paizsodat ragadd elő, mi segedelmünkre állj elő. A legelsőt és a legutólsót istartsd megés áldd meg miközöttünk. Ne hagyj árvácul minket e nagy világon.

Mert im háborog ez a világ, felhő felhő hátára gomolyog, a nap az ég két alján lángokba' kél és tűzben fekszik el. Egyik nemzetség másik ellen támad és minden egy ember is a másik ellen: békesség Fejedelme, ne távozzál el mitőlünk.

Világ Itélője, ne jöjj még el, itélni eleveneket és holtakat, sőt maradj velünk szent szerelmeddel, hogy el ne vesszünk, hogy megtartassunk.

Takard be fényes felhővel e szent templomot: takarj be minket, akik itt vagyunk, s s kik e szent hajlékba bármikor is belépnek. Takard be ezt a várost, e gyülekezetet, a Móriát: egyházadat, a Siont: édesszép hazánkat, kit megépíts Te hatalmaddal.

Téged várunk, Tebenned bizunk, mint Benned biztunk eleitől fogva.

Ámen.

Közeleg az ősz.

Félek is, ha közeleg az ősz, megörülök is.

A balatonparti fasor gesztenyefáin rozsdaszínü már a lomb. Félek.

Félesztendeig ősz lesz, meg tél! Mit eszünk? Mivel ruházzuk magunkat? Mivel oszlatjuk a késő ősz s kemény tél hidegét? Viselj gondot reánk gondviselő Isten!

De hogy miért örülök az ősnek és télnek? Különösen, hogy miért örültem a régi jobb időkben? Nem azért, amiért a balatonozó pestiek, hogy hát otthon Pesten nyílnak a színházak. Patvar vigye a színházakat, csak be-
tevé falatunk legyen!

Hanem azért örülök, hogy ős hervadásának láttán, mely a mulandóságot minden papnál hatásosabban predikálja, inkább csak magába néz s meggondolkozza sorsát a földi ember, s aztán a bibliát is sürjebben előkapja, imádkozik is, a templomba is gyakrabban betér; általában jobban reá is ér, meg indíttatik is a lélek dolgival való foglalkozásra.

Hiszen jó volna, ha egész évben ilyen meleg lenne, mint most itt a Balatonnál, mikor könnyü nyári öltözékben irok itt a Pákh uram (villatula-
lajdonosunk, Amerikát járt kedves jó ember!) nagy hársfája alatt, kertjének ezer virága között: dehát el kell fogadnia az embernek a szeptembert, az őszt is, mert az Urnak rendelése a nyár épügy, mint az ős.

Gyönyörű őszi énekünk, hogy is mondja:

Tél, tavasz, nyár és ős eljönnek,
Engedvén a bölcs Teremtőnek!

Óh viselj gondot ránk, gondviselő Isten, kinek szereteted nem változik. Itt lenn nyár—ős—tél váltják egymást, fü-fa-virág, meg ember változás és elmulás alá vettettek, Te pedig Atyánk, mindig, változatlanul szeretsz, szeretsz és áldasz minket. Még ha mi nem szeretünk, ha mi nem áldunk is. Óh beh jó vagy Te, Atyánk, Istenünk!

**Képre nem telt most,
maholnap egyébre se telik;
elalszunk lassacskán, mint az őszi természet.**

Megelégedés.

„Megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek.“

Filippi 4:11.

Az elégedetlenség hullámai csapkodnak be ajtónk küszöbén. Próbára teszik erőinket. Még ha védekezünk is és tudatosan nem tör elő szivünkéből a panasz érzése, idegességünk, bágyadt, nyomott hangulatunk elégedetlenséget fejez ki. Ugy érezzük, hogy sorsunk nagyon mostoha. Talán sohase volt annyira eszméltető ránk nézve Pál apostol fentebbi boldog bizonyágtétele, mint most.

Megtanultam... A megelégedés nem természeti adomány, de úgy kell megtanulni azt. Gondoljuk végig, hogy hogyan tanulta meg Pál. Külső körülményeit tekintve minden oka meg volt arra, hogy elégedetlen legyen. Előkelő pozíciójából világnak lenézettje lett, harcnak, nélkülözéseknek, üldöztetéseknek, szenvedéseknek embere. Most is, mikor ezeket a sorokat írja, börtönben sanyalódik, könyöradományokból él. És mégis megelégedett. A damaskusi uttól kezdve olyan tapasztalatokat szerzett, hogy mindaz, aminek birtoklására eddig büszke volt, szemét! „Szemétnék ítélem...“ kiált fel. Ő értékesebb ezeknél. A Krisztus, aki benne lakozik, drágább kincs mindennél. Szive megteljesedése Isten Lelkével, bűnbocsánata, megigazíttatása, békéje, boldog öröme, szolgálata, bizonyágtétele, mindennél becsebbek. Ezeket nem veheti el tőle senki. Ezek nem függenek a külső körülményektől. Ő felette áll a külső életfeltételek változásainak; mint Krisztus a hullámok fölött, úgy jár biztonságban a földi élet szeszélyes áradatai fölött.

Megtanulta Pál, hogy az ember nem lehet rabszolgája a körülményeknek, de kell, hogy ura legyen azoknak. Minden körülmények között ember, koronára váró királyfi, ur a világ felett. Nem a gazdagság teszi a gazdagot és nem a szegénység a szegényt. Gazdag az, aki minden helyzetében az életnek hü tud maradni emberi rendeltetéséhez, felfelé tud nézni, lelki kincseit meg tudja tartani, gyarapítani és használni. Szegény a rabszolga, aki rabszolgája lesz szegénységének vagy gazdagságának. Pál apostol tud szegény is lenni, gazdag is lenni a külső körülmények

tekintetében, de mindig ur marad, mindig gazdag marad, erős és diadalmas, mert mindenre van ereje a Krisztusban, aki megerősíti őt.

Vannak borok, amelyek nem bírják ki a szállítást. Vannak emberek, akik nem bírják ki a idők és körülmények változásait. Ezek mindig elégedetlenek. Boldogtalanok, akkor is, ha boldogok, még inkább, ha külső körülményeik is kedvezőtlenek. Ezek nem tudják, hogy a boldogság belső lelki kincs. Az Istennel megteljesedett szív békéje! A Krisztus megváltottainak öröme.

Az élet külső feltételeinek ideges hullámzása tanítson meg minket arra, hogy boldogságunk és békénk alapjait ott keressük, ahol nem változik semmi: a kegyelmes Isten atyai szívében, az örök boldogságot adó Krisztussal való egyesülésben. Áldott az Isten, aki ezekben az esztendőkből megtanít minket arra, hogy a mi igazi kincsünk és romolhatatlan örökségünk a mennyekben van.

Dr. Vass Vince.

A Balaton partján.

Van egy latin közmondás: A lovas mögött nyergében ott ül a gond. Így jártam. Háromheti ugynevezett pihenőre eljöttem ide a Balaton partjára. De velem jött a gond. Mi lesz otthon majd, a Kunságban, mikor a télen a nagy hidegtől befagy a Balaton s rianás csattan-dörög rajta végig? Mi lesz otthon majd, ha itt az Öreghegyet hóval lepi be a tél? Ha a kedves virágok helyett, melyeket most az itt lakók gondos keze tesz ablakunkba: ezer muskátli meg Pistavirág helyén, jégvirág fehér szépsége rajzolódik az ablak üvegére? — Mit csinál szegény egyházam, mely a hiveknek s a környék lakóinak javára felszerelte magát iskolákkal, merthisz' elvész a nép, amely tudomány nélkül való, — s a ránk következő nehéz időkben, midőn elég lesz kinek-kinek a maga és családja gondját hordoznia, — leszakad, mint a hó terhétől az ág. Mi lesz Nagyrévvél, meg a többi szegény egyházzal, melyekben összegyűlt az adóhátralék tömege, mint lágyabb télen a hógörgeteg ahogy nő, merthogy idején nem tett eleget kiki hiven az ő egyháza iránti kötelezettségének (Pedig ott az irás: Adjátok

meg Istennek, ami Istené! Isten is megadja, ami a tiétek!) — mi lesz mondom? — e nehéz kérdések kísérték el a Balaton partjára. Mikor zengett az éjszakai szél a Bakony felől, mindig ezt hallottam: Mi lesz, mi lesz? A szilfaerdő, de még az udvarunk lábában csergő patak is, mintha mind-mind ezt kérdezte volna: Mi lesz, mi lesz?

Elnéztem a hegyoldalból a vörösberényi torony felé, aztán felnéztem az égre és kezemet összekulcsolva, csak úgy gondolattal imádkoztam s imé: szél elállott, erdő szomorúan nem sóhajtozott, még a patak csergése is halkabb lett, mert hallhatatlan szóval a szívemben az Ur szólott, s ezt én mindenkinek ki is kiáltom: Ne félj, meg ne rettenj, mert én vagyok a te Istened!

Vasárnap meg aztán, mivelhogy itt Almádban nincsen hitünknek temploma, az Országos Ref. Tanítóegylet Üdülőháza nagytermében összegyülekeztünk, predikáltam. Erősíteni akartuk a lelkünket Isten igéje által. Mit mondtam, mit nem? Sokat akartam volna mondani, mindent, merthiszen vagy szólok vagy nem többé ahhoz a gyülekezethez, s általában is, meddig szólhatok még, mikor hó elseje táján nyakára léptem 64-ik esztendőmnek is, s nyolc hó múltán negyvenedik évét betöltöm rendes lelkészi szolgálatomnak. Nem sokára elmondom majd az „Uram bocsássad el“-et, hogy — mint Hussz János a reformátor mondá néhány száz évvel ezelőtt: A gyöngye lud után majd sasok következzenek!

Beszéltem az itteni népnek az ezeréves, sok ezeréves multról, mikor még a badacsonyi Koporsóhegy tüzet-lávát ontott, ezzel felelt a hulló csillagoknak; mikor az ős-ember a tó nagy halát, vagy a hegyek vadát adta áldozatául, a legfőbb Hatalomnak, vagy a lelke rettegetését, mikor tüzfelleg szakadt sustorogva a tó vizébe. (Vajjon a ma embere ad-e, akár halat-vadat, akár a lelke indulatát: nagy kérdés ez!)

A fonyódi hegyen hajdan Koppány vezér áldozta a fehér lovat a Hadak Istenének. A magaslaton mintha most is ott volnának a nagy oltár szétszórt kövei... pirosak, mintha tüzedzette volna...

Jöttek aztán ide nyugat felől idegen papok, lóháton, fekete reverenda-ruha rajtok. Valami idegen szót hoztak a magyarnak: Krisztus, Jézus! S más rendet: Ne fehér lovat égess, hanem tömjént! S más éneket

mondj! Ne azokat, amelyek gyönyörű szépségben ott fakadtak az ázsiai erdők zugásából, Irtisz folyamnak rengő-zugó nagy habjából, hanem „Veni sancté“-t! meg „Circumdedé-runt“-ot!

De fordult ez is, s drága ősi nyelven hangzott fel az ének, az Ige, Tolna-Baranyában, Somogyban-Zalában s a Balaton hosszában végigzengett a „Tebenned biztunk!“ Az 1500-as évek kezdete táján.

S bármilyen haragosan és sötéten morajlottak is fel a káptalanok százholdas erdői: zengett s zeng mindmáig a zsoltári magyar-ének s a harangok tiszta csengéssel felelgetnek egymásnak: Lepsényből, Kajártól, Kenessétől, Vörösberény, Órs, Füred s köröskörül mindenünnen a kis magyar tenger gyönyörű tájain... Van mit visszhangoznia a tihanyi riadó Tündérnek!

Szép volt az istentiszteletünk, lángoltunk is, könnyeztünk is: piros sziklák táján, a kies viz áldott partjain.

* * *

Füredre, Tihanyba is el szoktam nézni. Szeretem megfürdetni a lelkemet a boldogságos múlt fényes emlékeiben. Kisfaludy, Jókai, Blaháné mintha újra élednének s szellemök lengene ott körül.

Füredi bálók, régi nemes magyar élet, — de szépek is lehettek! Melyik cigány huzhatta akkor! Mert most dsessz-muzsika fertőzi a levegőt.

Füredről ki Tihanyba, regés Tihanyba, gyönyörű Tihanyba! Riad-e még a riadó Leány? Jó Csokonai Vitéz sirva-sírása nem vág-e át a tulsó part felől?

Motoros hajócska vitt Tihany felé, hol épen király-ünnep volt. Habsburgi királyi ház hivei, nagy papok, tábornok urak siettek az apátságnak bérctetön álló temploma felé. Egyik-másik bizony majd el is káromkodta magát, mikor a hajónk megállott a viz közepén. Defekt! Régi, de már mulóban levő kedélyem kitört s hangos szóval azt találtam mondani, hogy a hajó bizonyosan valamely szabadkirályválasztó, dunajeges ur tulajdona. Papok-tábornokok taszítani szereték volna a hajót, de biz' az ép úgy lehetetlen, mint embernek Isten nélkül magát emelni, haladni.

Végre alig félórai késedelem után Tihanyt kiáltott a matróz. Kiszálltunk. Tihany!! Ugy nevezgetik mostanában, az egész-ét, vagy csak egyrészét, hogy „Magyar Golgota“.

Nekem Arad a magyar Golgotám halálomig. — Benéztem aztán a tihanyi apátság két kis szobájába, hol utolsó napjait töltötte a magyar hazában az utolsó Habsburg király. Sötétes alacsony kis szobák.

Mit beszélhettek álombeszédben egymással: Károly habsburgi király, meg II. Endre király, aki meg ott nyugszik 700 esztendő óta a tihanyi aranytemplom fekete kriptájában! A mosdószekrény porcellánja töredezik a „Király-szobában“, a király pedig porladzik valahol messze földön. Óh de mulandó is minden. Tört cserép lesz a mosdó kancsója és az ember, még ha király is.

De ne menjünk átabotába. Kezdjük előbb-ről. Prédikált a hercegek a tihanyi templom ékes katedráján.

Alkalmi prédikáció volt, persze amit mondott. Erősen kikelt az erkölcsstelenséggel határos öltözködés ellen. Az ő hercegi ruhája gyönyörű volt. Szinre cinóberpiros, fővegje, keztyüje, cipője is. Biboros. Köpenye uszályát egy pap emelte. Nehéz sora volt, mert a Golgotának. ahova vonult a járdalat, tövise is csak van.

Főhercegek, főhercegnők, püspökök, nagy urak s tihanyi jobbágy-nép. Mennyi ellentét! Mellettem, az esernyőm alatt, mert megeredt az áldott dunántuli eső! — egy prépost állott. Milyen ellentét, neki 3000 hold földcskéje van! De másfelől meg — Istenem! — így kellene lenni, így volna, gyönyörű. Róm. kath. prépost, meg egyszerű ref. esperes, egymást védve még az eső ellen is, egy esernyő alatt! — Volt aztán sok szép beszéd, felavatták a magyar Golgota keresztjeit. Három kereszt mögött hármashegy kialakítva művészileg (Tátra, Fáttra, Mátra) a középsőn Károly király féldomborművé arc képe. Fekete felhők kavartak felettünk, zöldes hullámokkal haragudott a Balaton, a Telefunken óriási rádió bömbölve zengett a jobb jövőről.

És mondtuk, figyeltem, a primás ur is hiven mondta a könnyfakasztó éneket egy kis sajtóhíval:

„Hozz reánk vig esztendőt.“

* * *

Áthallatszott ez a tulsó partról Siófokról is, hol meg dalosok versenye járta. Szerettem volna ott is lenni, elmerülni lelkemmel bá-

jó lány trillák hallgatásában. Mert bizony-nyal rákerült itt a sor a „Tihanyi ekhó“-ra s a „Földiekkel játszó égi tünemény“-re is. Hogyne?! Hiszen debreceniek énekeltek ott, s ők nyerték a legelső díjat is. Ezüst hajót.

Hajó, hajó! Minek az a debreceni homoknak? Ezüst hajó, vigyen a szebb jövő felé, drága szülőföldem!

Jön a korda.

A tihanyi apát ur beszélte a következő kis történetet.

De mielőtt leírnám ezt, ide jegyzem, hogy mi az a „korda?“ Nálunk Kisujszálláson egy köztisztelőben élő család neve. A Balaton táján pedig egy halfajtáé, amely hal ritkán kerül elő a tóban, de akkor aztán irdatlan tömegben, úgyhogy alig győzik fogni, pedig igen hasznos. Korda-halászás táján a balatoni népnek selyem a kapcája. Lesik is buzgón, hogy mikor jön a korda?

Ugy történt a dolog — beszél az apát ur — hogy az arannyal ékes tihanyi templomba begyülenek a kegyes hivek nagy se-
reggel, és „térbetyülenek, keresztet veté-
nek, és énekelének.“ Öröm volt celebrálni a misét a roppant seregnek előtte.

Azonban egyszerre csak mozgás támad a mise közben a templom márvány főkapuja táján. Egy halászemberféle tolakszik befelé, két könyökével tör utat magának a tömegben, s mikor a templom közepére ért, — ahogy Isten tudnia adta, elkiáltja magát: „Itt a korda!“

Nosza az ájtatos nép, „misét-papot“ felejtve, tolul kifelé s két perc alatt üres lett a templom, félbemaradt a mise, nem lett tovább semmise.

Itt a korda!

Gondolkoztam. Hogyha a mi alföldi gyülekezeteink templomába valaki bekiáltaná: „Pízt osztanak a templom előtt! — hányan maradnánk a templomban?“

Pedig de szépen mondja a Tizparancsolatban az Ur: „Ne légyenek tenéked idegen isteneid Énelőttem.“ Bizony van nekünk valami elsőb, fontosabb Ő előtte és Ő szent dolgai előtt. Feladom találós kérdésnek: Mi lehet az?

70-80 kilogramm ezüst

Én nem az ezüst-pérez elrejtéséről akarok írni. Írtak erről eleget a lapok. Én is tudnék írni, mert láttam már én zsákocskák ezüst koronákat ládafiába, surgyéba hova rejtve, melyeket boldog tulajdonosuk gyertyafény-
nél, lefüggönyözött ablaku szobában, éjszakának idején füleibe csörgetett, megszámlálgatott, simogatott, s mosolygott boldogan az ügghöz.

Tézaurlásnak nevezik a pénznek önmagáért való szeretését s összehalmozgatását.

Láttuk Amerikában az államkincstár vasbetonfalas rejtekeiben az aranyrudakat, odasrófólva a padlathoz.

Sok mindent láttam, halottam, olvastam: ezüstitörténetet, de még ilyen érdekeset keveset, mint amelyet most írok.

Bejárta a lapokat e hír! Egy ember bevédődött az árvaházba. Maga is árva lehetett gyerekkorában; azért volt szive az árvákhoz.

Az árvaházban valami mázsaféle szerkezet-
hez jutott, hol az árvákat méregetik: nő-e már a súlyok? Rááll a mi emberünk, de a mérő súlyok nincsenek kéznél. Int az inasnak, hogy az autójáról hozzák be a súlyokat. Hozzák is már, csupa ezüst nehezékek. Ezekkel méri magát a gazdag ember, s mikor megmérte (70 kilogram-
m volt-e, mint én, vagy 80?) elmegy, mert ő már kinőtt az árvagyermek sorból; ellenben a 70, 80 kilogrammnyi ezüstöt ott hagyta az árváknak.

Ez már igen!

Árvák vannak ma is, szegények is mindenkor lesznek tiközöttetek, mondja a Szentírás.

Nekünk tudom, nincs 70—80 kgr. ezüstünk, de adjuk, amink van. Kinek fillérei vannak: azokat; kinek az nincs: a szive szánó szeretetét, egy mosolyt tán, egy kézsíogatást, egy vigasztaló szót!

Szeresd, segítsd, vigasztald az árvát.

Íz ezüstitörténet erre tanítson!

A pékmester és a tüzes kemence.

Egy pékmester a feleségével együtt évekig élt hitetlenül, templomba sohasem jártak. Egy időmulva azonban az asszony elment egy bibliaórára, amit a szomszéd iskolában tartottak. A férje ezért nagyon megharagudott rá és megtiltotta, hogy még egyszer elmenjen. De az asszony újra elment és elment ezután minden alkalommal. Valahányszor hazajött, az ura mindig megverte és hajánál fogva hurcolta a szobákon keresztül, de ez már mind nem használt sem-

mit. Az asszony lelkét megragadta az Ige hatalma, többé nem tudott szabadulni tőle.

Egy vasárnap azonban így szólt az ember, mikor látta, hogy a felesége megint a bibliaórára készül:

— Asszony! én megtiltottam neked, hogy odamenj és mégis elmegy. Sokszor megvertelek és mégsem hagyod abba. Hát most azt mondom neked, hogy ha ma este elmegy, hát én abban a pillanatban befütöm a nagykemencét és téged elevenen megsütlek, olyan igaz, mint ahogy élek.

Az asszony tudta, hogy az ura elszánt ember, aki mindent megtesz, amit egyszer kimondott és bizonyos, hogy ezt a mostani fenyegetést is képes lenne beváltani. Bement hát a hálószobába, ott térdre borult és nagy baját elpanaszolta az Urnak, erőt kérve Tőle, hogy kötelességét teljesítse és kegyelmet, hogy férje is megtalálhassa az Urat. Aztán nyugodtan felkötötte kendőjét és elment a bibliaórára. Az ember pedig tüstént a műhelybe ment és nagy tüzet rakott a kemencébe. Egy óra hosszat rakta rá a fát, míg végre a kemence olyan tüzes lett amilyen még sohase volt.

Közben úgy tűnt föl neki, hogy a fele-

sége a szokottnál tovább marad oda. Azt gondolta, hogy talán nem is mer hazajönni, hanem valahol a szomszédoknál tölti az éjszakát. Föltette hát a kalapját és elment, hogy hazahozza a feleségét. Amint az iskola előtt elhaladt, látta, hogy a bibliaóra még nem ért véget. Csendesesen megnyitotta az ajtót és hallotta, hogy a pap a tüzes kemencéről beszél. Ez meglepte őt. Egyszerre eszébe jutott a maga nagy gonoszsága és elkezdett remegni, mint a nyárfalevél. Csendesesen besurrant és leült az ajtó mellett. A predikátor a Dániel három barátjáról beszélt, akiket Nabukonodor király a tüzes kemencébe vettetett, mivel hűségesek voltak a maguk Istenéhez. A pékmester megrendülve hallgatta a történetet.

A beszéd végén, a gyülekezet szokásának megfelelően, azt kérdezte a predikátor, hogy van-e jelen, valaki aki szeretné, hogy a gyülekezet együtt imádkozzék érte: — az jöjjön előre. És lám a pékmester volt az első, aki előre jött. Elképzelhetjük feleségének az örömét, mikor őt ott látta! Az összejövetel végén együtt mentek haza szép békeességben. Otthon az ember bocsánatot kért feleségétől eddigi sok gonoszságáért és kérte, hogy ő is imádkozzék vele. Ezentul mindég együtt imádkoztak és együtt jártak templomba. *Keresztyén Család.*

Egy nagy szenvedő elpihent.

Mocsáry Dénesné — Komáromi Ilmának hívták e föld szerint. Jókai, a nagy író, regényt írt azokról, akik kétszer halnak meg. Akiről írok bus emlékezéssel: az meg többször is meghalt.

Kedves leányait temette el egyiket a másik után, évekkel ezelőtt. Ragályos betegség vitte el a viruló leánykákat egy pár nap közbevetésével azokban a rossz időkben, mikor a harcterekről a békeesség tájaira is elcsapkodott sötét szárnyaival a halál. Anyák, kik gyermekeiket temették, tudjátokugy-e, hogy gyermeke koporsójánál meghal az anyaszive.

A szenvedés, a testnek szörnyü szenvedése is elkövetkezett az élete delén lévő uriasszonyra. Gyógyulást keresett volna szegény mindenütt. Hónapokig lakott is városunkban is, elszakítatva legkedvesebbjeitől. De sem az áldozat, sem a szeretet féltő gondja meg nem gyógyíthatta. Aug. 26-án eltemették. A sírboltban két kedves leányának fülkéje között van az övé, „találtatik a gyermek az ő anyjával egyben“ — mondja az Irás. Ott pihen a boldog feltámadás reménye alatt. Édesanyja, hitvese, gyermekei, testvére siratják. Szomorú a lelkük mindhalálig.

Nagy szenvedésében hetenként vigasztaltam. Sokszor kérdezte: Mi a szenvedés? Ugy-e égitüz — mondá, mert fáj nagyon. Ugy-e nagy szikla, amely ránk szakad, hogy dara-

bokra törje az ember testét, lelkét? — Nem! feleltem én. Égi lépcső. Minden újabb fájdalom egy-egy lépcsőfokkal visz bennünket közelebb az Éghez, az Istenhez, a szabadságunkhoz, az idvességünkhöz. Égi angyal a szenvedés — mondám. Isten küldi hozzánk, hogy magához emeljen. Minden új fájdalom az égi angyal simogatása, szárnyának érintése, Isten felé emelő kezének mozdulása.

Ki az hát, aki nem fogadná el a szenvedést, türve?! Ez a nagyszenedő szinte — mondhatnám — szent örömmel elfogadta. Mennyei lépcsőn égbe ment, mennyei angyal felemelte! Ne legyen szomorú a lelketek őmiatta halálig! Boldog ő, maga is hitte, mondta. Nekünk is hinnünk kell: Istennek igazsága ez! Mennél többet szenvedünk itt, annál boldogabbak leszünk ott!

* *

Kisujszállási gyülekezetünk legöregebb tisztas asszonya is meghalt augusztus 7: özv. **S. Tóth Pálné, K. Kiss Klára** asszony. A sok esztendő Istennek különös áldása. Különösen olyan testi-lelki épségben töltve el, mint a boldogult agg keresztyén asszony. 97 évet élt. Maradjon fenn emlékezete, mint egyházunk legidősebb hivéé, kit majdnem a 100 esztendő határáig vezetett a gondviselő Isten jóságos keze!

Szeretteit az Ur vigasztalja!

Imé, akik értünk haltak :

	<i>éves</i>		<i>éves</i>		<i>éves</i>
Gönczi Lajos	38	Karikó János	18	Kovács Imre	
Göz Endre	19	Karsai Kálmán		B. Kovács Kálmán	35
Göz István	24	Sz. Karsai Kálmán	44	B. Kovács Kálmán	20
Göz István	20	Katona Imre	39	Kovács Károly	
Gudva Árpád	19	Katona Sándor	37	G. Kovács Károly	
Gulyás László	20	Kádár Albert	40	B. Kovács Lajos	
Hajdu István	30	Kása Albert	44	Z. Kovács Lajos	
Hartyáni István	24	Kása Albert		Kovács Lajos	30
Herczeg Benedek	23	Kása Lajos		B. Kovács Mihály	29
Herczegh Imre	30	Kecze Márton	38	Kovács Sándor	
Hézer Lajos		Dr. Kemény Miksa	29	Kovács Zsigmond	30
Hézer Károly	46	Dr. Kertész Ignác		Kői Kálmán	26
Hodosi János	40	Kézér Mihály	36	Kői Károly	33
Horváth Ferenc	25	Kinczel Ferenc	38	Köré Sándor	38
Horváth István	43	Király Pál Zoltán	24	Kövesdi Kálmán	18
Horváth Lukács	31	H. Kiss Albert	26	Kun Pál	18
Horváth Sándor	27	T. Kiss Albert	36	Kurucz Sándor	
Hosszu István		Kiss András	22	Kürti Áron	57
Igriczi Pál	35	K. Kiss Áron		Kürti Endre	21
Imre Károly	23	Kiss Endre	24	Kürti Lukács	26
Imre Kálmán	24	Kiss Ernő	19	Kürti Péter	59
Imre Lajos	31	Kiss Gábor		Kürti Tamás	27
Imre Lajos		Cs. Kiss Imre		Litovszki András	
Imre László	18	T. Kiss Imre	23	Lukács Imre	36
Imre Márton	23	Kiss István	21	Magyar István	30
Imre Sándor	36	M. Kiss János	27	Márta Kálmán	29
Janó Albert	36	Kiss Kálmán	27	Márta Zsigmond	21
Janó Albert	19	Földi Kiss Kálmán		Máthé Gyula	19
Janó István	28	Kiss Károly	30	Máté Szabó Kálmán	36
Janó Károly	20	Kiss Károly	29	Sz. Máthé Károly	24
Janó Lukács		H. Kiss Károly	22	Sz. Máthé László	21
Janó Péter		Á. Kiss László	28	Merendi Kálmán	24
Jónás Elek		Kiss Lukács	22	Méri János	30
Jónás György		P. Kiss Mihály	38	Mészáros Imre	43
Jósvai Ferenc		É. Kiss Sándor	35	Mészáros István	
Juhász Albert Sz. 1896		Koczog Lajos	25	Mészáros Jenő	
Juhász István	25	Kocsis László	26	Mészáros Kálmán	24
Karakas Szilárd	34	Komáromi László	38	Mészáros Károly	23
Karác Sándor	34	Kovács Gábor		Mészáros Lajos	28